

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha a soudkyně JUDr. Hany Veberové a JUDr. Jitky Hroudové v právní věci

žalobce: **S. V.,**
narozeného dne ...,

ukrajinského státního příslušníka,
bytem v P. 9, Š. 113/18

proti

žalované: **Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,**
se sídlem v Praze 4,
Náměstí hrdinů 1643/3,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného správního orgánu ze dne 5. 9. 2019, č. j. MV-106173-4/SO-2019,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále jen „žalovaná“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra,

odboru azylové a migrační politiky ze dne 18. 6. 2016, č. j. OAM-555-19/DP-2018. Byla tak pravomocně zamítnuta žádost žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem strpění podle ustanovení § 44a odst. 3 ve spojení s § 36 odst. 3 a § 38 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

Žalobní body

2. Žalobce v podané žalobě namítl, že napadené rozhodnutí je nezákonné. Stojí totiž na stanovisku, že u žalobce, který pochází z Doněcku na východě Ukrajiny, a který v roce 2014 uprchl spolu se svými rodinnými příslušníky ze své země v důsledku vojenského konfliktu, již pominuly důvody, pro které mu bylo správním orgánem prvního stupně uděleno nejprve vízum nad 90 dnů za účelem strpění a následně povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem strpění pobytu. Žalovaná podpořila stanovisko správního orgánu prvního stupně, že v případě žalobce již netrvá překážka vycestování na vůli nezávislá, neboť na Ukrajině, ze které žalobce pochází, došlo k podstatné změně co do bezpečnosti a veřejného pořádku, a žalobci nic nebrání v návratu do země původu. Současně mají správní orgány obou stupňů za to, že neprodloužení platnosti pobytového oprávnění žalobci pro něj nebude představovat nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života a nebude v rozporu s nejlepším zájmem nezletilého dítěte.
3. Žalobce nesouhlasí se závěry žalovaného, cítí se být dotčen na svých právech a má za to, že u něj stále trvají důvody pro prodloužení pobytového oprávnění, konkrétně povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území. Žalovaná své závěry o tom, že situace na Ukrajině umožňuje bezpečný návrat cizince do země, opírá zejména o zjištění, že dne 17. 5. 2017 schválil Evropský parlament Nařízení Rady EU a Evropského parlamentu č. 2017/850/EU, kterým se mění nařízení, stanovující seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni. Žalovaná se přiklonila k závěru správního orgánu prvního stupně, podle kterého došlo k podstatné změně v posouzení bezpečnosti a veřejného pořádku na území Ukrajiny, a proto minimálně od 17. 5. 2017 u žalobce netrvají důvody, pro které mu bylo udělení vízum a následně dlouhodobý pobyt za účelem strpění.
4. Žalobce namítl, že žalovaná se však dostatečně nevypořádala s námitkou uvedenou v odvolání, že správní orgán nemůže aplikovat obecná tvrzení a závěry na každý posuzovaný případ. Žalobce rozporuje závěry správního orgánu prvního stupně a namítá, že předložil dostatek jiných důkazů svědčících o tom, že překážka vycestování v jeho případě i nadále trvá. Žalobce poukazoval v průběhu správního řízení na řadu zpráv z různých informačních zdrojů, které objektivně a konkrétně popisovaly situaci na Ukrajině v oblasti bezpečnosti a lidských práv. Informace tvořící obsah správního spisu prokazatelně podporují obavy žalobce z návratu na Ukrajinu. Žalovaná ani správní orgán prvního stupně na žalobcem uváděné informace nijak nereflektovaly a nevypořádaly se s námitkou, že rozhodnutí nemá oporu ve spisovém materiálu a je nepřezkoumatelné. Správní orgán prvního stupně na jedné straně ve svém rozhodnutí konstatoval, že situace v zemi původu by byla překážkou návratu cizince pouze v případě, kdy by na území státu, jehož je cizinec státním příslušníkem, skutečně probíhal ozbrojený konflikt nebo kdy by případně tento stát selhal v zajištění alespoň základní bezpečnosti svých obyvatel. Dále Shodu s prvopisem potvrzuje ...

konstatoval, že toto není případ Ukrajiny. Sám správní orgán prvního stupně však odkazuje na souhrnnou informaci ze 14. 9. 2018, podle níž podle Mezinárodního trestního soudu (ICC) lze považovat podle dostupných informací situaci na Krymu a v Sevastopolu za mezinárodní ozbrojený konflikt, konflikt na východě Ukrajiny byl ICC označen jako vnitřní ozbrojený konflikt a obecně se okupace Krymu a existence samozvaných republik v částech Luhanské a Doněcké oblasti, a s nimi spojený ozbrojený konflikt, staly jedním z hlavních zdrojů porušování lidských práv a základních svobod na Ukrajině.

5. Žalobce namítl, že žalovaná se nevypořádala s tvrzením žalobce o tom, že souhrnná informace ze dne 14. 9. 2018 potvrzuje, že obyvatelstvo na Ukrajině musí každodenně čelit skutečnosti, že od vypuknutí konfliktu činí počet obětí více než deset a půl tisíce osob, že ozbrojený konflikt je jedním z hlavních zdrojů porušování lidských práv a základních svobod, že existují tajná vězení udržovaná ukrajinskou tajnou službou a podobná zařízení separatistů, že došlo k vytvoření paralelních institucí v oblasti Doněcku a Luhansku, že nebyly staženy těžké zbraně z frontové linie, že obě strany konfliktu byly nařknuty z činů klasifikovaných jako válečné zločiny, včetně mučení a porušování mezinárodního humanitárního práva, že dochází k omezení svobody pohybu, že pro obyvatelstvo existuje riziko v podobě zaminovaných území včetně obytných oblastí. Dále žalobce poukázal na to, že počet vnitřně vysídlených osob překročil hranici jednoho milionu osmi set tisíc lidí, a že mnoho vnitřně vysídlených osob čelí byrokratickým překážkám a diskriminaci kvůli různým legislativním aktům. Tyto vnitřně vysídlené osoby jsou ohroženy marginalizací ve společnosti a trpí nedostatečnou integrací kvůli nedostatečné vládní strategii.
6. Žalobce namítl, že existence jakékoliv dohody, mezinárodní smlouvy či jiného ujednání nemůže ze své podstaty osvědčovat skutečný stav věci ve vztahu ke konkrétní osobě. Rozporoval závěry žalované o tom, že tím, že ozbrojené střety probíhají pouze v Luhanské a Doněcké oblasti, je pouze na jeho volbě, do které části Ukrajiny se navrátí, a že se může usadit na jiném místě mimo oblast bojů. Žalobce ani jeho manželka nemají žádnou možnost dlouhodobého ubytování, nemají práci ani jiné zázemí, ani nemají nikoho, na koho by se v této souvislosti mohli obrátit. Otec žalobce žije jako vnitřní uprchlík v blízkosti frontové linie a kromě starobního důchodu nemá přístup k jiné pomoci ze strany ukrajinských orgánů. Nemá zajištěno bydlení, čelí problémům v přístupu ke zdravotní péči a zásobování. Rodina manželky žalobce zůstala v Doněcku, okolí jejich domu se v minulosti již dvakrát stalo terčem ostřelování a navíc kvůli aktivitám žalobce před odjezdem má se svojí manželkou přímé a individuální obavy z pronásledování a zadržení v Doněcku, kdy se obávají o život svůj a o život nezletilé dcery, když reálná je i obava z vydírání.
7. Žalobce není v situaci, kdy by mohl důkazy, ze kterých by bylo zřejmé, že je to právě on a jeho rodina, kterým se mohlo stát terčem svévolného násilí, předložit minimálně s ohledem na to, že již pátým rokem žije mimo území Ukrajiny. To však neznamená, že by jeho obavy byly liché a nepodložené. Žalobce rozporoval postup správního orgánu prvního stupně, který žalovaná podpořila, kdy prodloužení pobytového oprávnění nebylo podmíněno nutností dokládat individuální důkazy, přičemž náhle je žalobce nucen předložit konkrétní důkazy prokazující hrozící újmu pouze a ve vztahu jedině k jeho osobě. Tato změna správní praxe je podle názoru žalobce v rozporu s principem legitimního očekávání.
8. Žalobce má dceru, která v případě návratu by čelila traumatu spojenému s nuceným opuštěním přirozeného prostředí, když v České republice absoluuje pátým rokem Shodu s prvopisem potvrzuje ...

povinnou školní docházku v českém jazyce, pouze s rodiči hovoří rusky, rusky ani ukrajinsky psát neumí. Podle názoru žalobce tak nebyl naplněn zákonný důvod pro zamítnutí jeho žádosti, neboť v jeho případě dosud existuje překážka na vůli nezávislá spočívající v trvající hrozbě skutečného nebezpečí vážné újmy. Žalovaná rovněž nesprávně posoudila právní otázky vztahující se na zjištěné skutkové okolnosti případu, zejména pokud jde o celkové zhodnocení případu žalobce co do naplnění podmínek pro prodloužení pobytového oprávnění.

Vyjádření žalované k žalobě

9. Žalovaná ve vyjádření k podané žalobě uvedla, že vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území, stejně jako dlouhodobý pobyt za účelem strpění pobytu na území, jsou zcela specifické instituty, které se udělují ze zákonem stanovených důvodů. Proto nemají primárně nahrazovat jiné typy pobytových oprávnění uvedených v zákoně.
10. Žalobci bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů a následně povolení k pobytu za účelem strpění z důvodu překážky vycestování z území nezávislé na vůli cizince. Překážkou na vůli se rozumí překážka, která cizinci brání fyzicky či fakticky vycestovat z území, což znamená, že vízum na účelem strpění pobytu na území, stejně jako povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území, je podmíněno samotnou nemožností opustit území České republiky. Česká republika je vázána Nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 2017/850/EU, podle něhož hodnotící zpráva Komise EU hodnotila oblast bezpečnosti a veřejného pořádku a konstatovala, že všechna kritéria byla ze strany Ukrajiny splněna. Správním orgánům nelze vytýkat, že při rozhodování o žádosti žalobce vycházely z nařízení a závěrečné hodnotící zprávy příslušných orgánů Evropské unie. Z veřejně dostupných zdrojů vyplývá, že na území Ukrajiny je nepravidelný vnitřní ozbrojený konflikt soustředěn pouze na frontovou linii na území Doněcké a Luhanské oblasti, zbývajících 22 oblastí je pod správou ukrajinské vlády a je v nich zajištěna bezpečnost obyvatel. Žalovaná se proto plně ztotožnila s právním názorem správního orgánu prvního stupně, pokud zamítl žádost žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem strpění pobytu. V průběhu řízení byl dostatečně zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a spisový materiál obsahuje dostatečné podklady pro vydání uvedeného rozhodnutí.

Průběh řízení před správními orgány

11. Ze spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, byly zjištěny následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:
12. Žalobci bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců s platností do 7. 4. 2015. Následně bylo účastníku řízení vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem strpění pobytu na území s platností do 7. 4. 2016, které mu bylo dále prodlužováno až do dne 7. 4. 2018.
13. Dne 9. 1. 2018 podal žalobce další žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území, kterou odůvodnil stále trvajícími důvody, pro které mu bylo vydáno dlouhodobé vízum. V odůvodnění podané žádosti žalobce zrekapituloval dosavadní průběh svého pobytu na území České republiky od 20. 8. 2014, kdy se s rodinou rozhodl vycestovat z Ukrajiny, a poukázal na skutečnost,

Shodu s prvopisem potvrzuje ...

že se bezpečnostní situace v zemi nezměnila a v oblasti východní ukrajinské Doněcké oblasti je stále vážná. Lidé jsou vystaveni reálnému riziku protiprávního zadržení, odebrání cestovních dokladů a osobního majetku, nehumánního zacházení či újmy na zdraví, což je známo z veřejně dostupných tiskových zpráv. V případě návratu by účastník řízení byl s rodinou vystaven riziku mučení, nelidskému a ponižujícímu zacházení a trestání, případně vážnému ohrožení života anebo lidské důstojnosti.

14. Součástí spisového materiálu je zpráva Ministerstva zahraničních věcí České republiky Situace v zemi: politická bezpečnostní situace, vojenská služba, vnitřně přesídlení osoby ze dne 12. 7. 2017 a zpráva Ministerstva vnitra k politické a bezpečnostní situaci na Ukrajině ze dne 14. 9. 2018.
10. Dne 18. 1. 2018 byl žalobce vyzván správním orgánem k tomu, aby se seznámil s podklady rozhodnutí, žalobce se seznámil se spisovým materiálem a uvedl, že se k věci vyjádří písemně do 20 dnů.
11. V písemném vyjádření ze dne 26. 2. 2018 žalobce rekapituloval dosavadní život na území České republiky ve vztahu k celé jeho rodině a poukázal na to, že s rodinou nemohl využít ani institut vnitřního přesídlení, neboť ten neposkytuje účinné záruky ochrany proti nebezpečí vážné újmy, která hrozí při návratu. Předložil informační zdroje, zejména zprávy UNHCR, výroční zprávu Amnesty International 2017, výroční zprávu Human Rights Watch 2017, zprávy Organizace Institute for Economics and Peace a Mezinárodního výboru Červeného kříže.
15. Rozhodnutím ze dne 15. 3. 2018 správní orgán prvního stupně žádost žalobce zamítl, neboť důvody, pro které bylo účastníku řízení uděleno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpení pobytu na území, již pominuly a aktuálně mu nebrání překážka na jeho vůli nezávislá ve vycestování z území České republiky. Toto rozhodnutí bylo k žalobcem podanému odvolání zrušeno rozhodnutím Komise ze dne 15. 1. 2019.
16. Po doplnění požadovaných podkladů o informaci Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, k Ukrajině ze dne 14. 9. 2018 a ze dne 16. 5. 2018, jakož i o dokument Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí ze dne 17. 5. 2017.
17. Ke shromážděným důkazům se žalobce znovu vyjádřil písemně dne 23. 5. 2019. Uvedl, že v jeho případě je třeba setrvat na tvrzení, že situace na východní Ukrajině se nestabilizovala a i nadále jsou důvody, pro které by neměl být vystaven návratu do vlasti. Poukázal na své osobní a rodinné poměry, že v zemi původu nemá žádnou možnost dlouhodobého ubytování, práce ani jiného zázemí.
18. Rozhodnutím ze dne 18. 6. 2016 správní orgán prvního stupně žádost žalobce opět zamítl, dospěl ke stejným závěrům, že důvody, pro které bylo účastníku řízení uděleno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpení pobytu na území, již pominuly a že mu aktuálně již nebrání překážka na jeho vůli nezávislá ve vycestování z území České republiky na Ukrajinu.
19. Žalobce podal dne 20. 7. 2019 v zákonné lhůtě odvolání, v němž zrekapituloval dosavadní průběh řízení a zopakoval svoji argumentaci a námitky ignorování předložených listin správním orgánem prvního stupně a rozpor jeho rozhodnutí s právem na ochranu soukromého a rodinného života zaručeného článkem 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

20. O podaném odvolání rozhodla žalovaná žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 5. 9. 2019, odvolání žalobce zamítla jako nedůvodné a potvrdila napadené rozhodnutí s odůvodněním, že v řízení posuzované věci je zahajováno na žádost a je tedy ovládáno zásadou dispoziční. Žalobce nepředložil takový doklad, ze kterého by bylo zřejmé, že je to právě on a jeho rodina, kteří by se měli stát terčem svévolného násilí, ani doklad prokazující, že by nemohl společně s rodinou nalézt účinnou ochranu v jiné části země. Dále se žalovaná zabývala posuzováním přiměřenosti dopadu do soukromého a rodinného života účastníka řízení a námitkou rozporu s nejlepším zájmem dítěte v kontextu s Úmluvou o ochraně dítěte.

Řízení před soudem

21. Městský soud v Praze přezkoumal na základě podané žaloby napadené rozhodnutí z hlediska námitek v žalobě uvedených, neboť je jejich rozsahem vázán ve smyslu § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s. ř. s.“ Po posouzení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Podle § 51 odst. 1 s. ř. s. soud rozhodl o žalobě bez nařízení ústního jednání, když účastníci řízení k výzvě soudu nevyjádřili s takovým postupem výslovný nesouhlas, má se tedy za to, že s rozhodnutím bez nařízení jednání žalobce i žalovaná souhlasí.

Posouzení důvodnosti žalobních bodů

22. Soud vyšel z následující právní úpravy: Podle ustanovení § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců ministerstvo udělí vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území cizinci, kterému ve vycestování z území brání překážka na jeho vůli nezávislá. Podle § 46 odst. 2 zákona o pobytu cizinců platí, že pro povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území z důvodu uvedeného v § 33 odst. 1 písm. a) platí obdobně § 56 vztahující se na vízum k pobytu nad 90 dnů. Podle § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území uděluje ministerstvo na žádost cizince, kterému bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území podle § 33, pokud pobyt cizince na území bude delší než 1 rok a trvají-li důvody, pro které bylo toto vízum uděleno. Podle § 56 odst. 1 písm. l) zákona o pobytu cizinců dlouhodobé vízum ministerstvo cizinci neudělí, jestliže cizinec nesplňuje některou z podmínek pro udělení víza.
23. Žalobce namítal, že pochází z Doněcku na východě Ukrajiny, v roce 2014 uprchl spolu se svými rodinnými příslušníky ze své země v důsledku vojenského konfliktu. Nesouhlasil se závěry správních orgánů obou stupňů, že již pominuly důvody, pro které mu bylo správním orgánem prvního stupně uděleno nejprve vízum nad 90 dnů za účelem strpění a následně povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem strpění pobytu. Žalovaná vyšla z toho, že v případě žalobce již netrvá překážka vycestování na vůli nezávislá, neboť na Ukrajině, ze které žalobce pochází, došlo k podstatné změně co do bezpečnosti a veřejného pořádku, a žalobci nic nebrání v návratu do země původu. Současně mají správní orgány obou stupňů za to, že neprodloužení platnosti pobytového oprávnění žalobci pro něj nebude představovat nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života a nebude v rozporu s nejlepším zájmem nezletilého dítěte.

24. Obdobnou věcí se zabýval již Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 15. 8. 2018, č. j. 9A 152/2015 - 45, v němž dospěl k závěru, že „Ze znění § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců zcela jednoznačně vyplývá, že pro udělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území České republiky musí cizinec kumulativně splňovat celkem tři podmínky: 1. muselo mu být dříve uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území podle § 33 zákona o pobytu cizinců; 2. pobyt cizince na území bude delší než 6 měsíců; a 3. trvají důvody, pro které bylo vízum zmíněné v první podmínce uděleno. Z ustanovení § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je zřejmé, že povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území České republiky je úzce spojeno s předchozím rozhodnutím správního orgánu o udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu cizince na území. Udělení dlouhodobého pobytu dle zmíněného ustanovení má své místo pouze v těch případech, kdy nadále trvají důvody, pro které bylo takové vízum cizinci uděleno a kdy lze zároveň důvodně předpokládat, že pobyt cizince na území bude delší než 6 měsíců. Jestliže ale odpadnou důvody, pro které bylo cizinci vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění jeho pobytu na území uděleno, není důvod k tomu, aby mu bylo za tímž účelem, tj. za účelem strpění jeho pobytu na území, vydáváno povolení k dlouhodobému pobytu.“
25. Žalobce v žalobě tvrdí, že ze strany státních orgánů mu v případě návratu na Ukrajinu hrozí pronásledování kvůli uplatňování politických práv, což spatřuje v tom, že on a jeho rodina mohou být perzekuováni kvůli předchozímu opuštění Ukrajiny. Z obsahu spisového materiálu však nevyplývá, že by měl nějaké konkrétní politické přesvědčení a byl by členem nějaké politické strany či by měl se státními orgány nějaké vážné potíže. Soud se proto neztotožnil s názorem žaloby, podle něhož se správní orgány nevypořádaly s tvrzeními žalobce uvedenými v jeho podáních, a že pouze vycházely ze změny evropské směrnice. Nedůvodnost této námitky vyplývá na první pohled z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, zejména pak ze strany 7 a 8 písemného vyhotovení. Požadavky na dokazování ve správním řízení žalovaná v dané věci respektovala a v odůvodnění rozhodnutí se vypořádala jak se souhrnnými zprávami k politické a bezpečnostní situaci na Ukrajině, tak s argumentací žalobce. Ostatně žalobce měl možnost předložit v úplnosti důvody své žádosti v rámci své výpovědi či v rámci vyjádření ke shromážděnému spisovému materiálu. Důvody, které žalobce uvedl, se žalovaná podrobně zabývala. Žalovaná se rovněž podrobně zabývala situací na Ukrajině, své závěry pak podrobně uvedla v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Má-li správní orgán vycházet z tvrzení účastníka řízení, jak tomu nasvědčuje žalobní tvrzení, leží na účastníku břemeno tvrzení a následně i břemeno důkazní. Žalobce žádné důkazy, jimiž by se správní orgány nezabývaly a nevypořádaly se s jejich obsahem, nepředložil ani neoznačil, proto je jeho námitka nedůvodná.
26. Konstantní soudní judikatura (například rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 5. 1998, sp. zn. 6A 517/96), uvádí, že například v případě občanské války je v souvislosti s opuštěním země původu z důvodu válečného konfliktu tato situace řešena jinými právními instituty a osoby takto postižené, přinucené opustit zemi svého původu v důsledku mezinárodních nebo národních ozbrojených konfliktů podléhají speciální ochraně, např. podle Ženevských úmluv z roku 1949 o ochraně válečných obětí a Protokolu z roku 1977, který je dodatkem Ženevské úmluvy z roku 1949, týkající se ochrany obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů).

27. K situaci na Ukrajině ze spisu vyplývá konkrétně následující závěry: Je obecně známou skutečností, že na Ukrajině probíhá válečný konflikt. V této souvislosti správní orgán uvádí, že podle správním orgánem shromážděných informací přistoupila Ukrajina v letech 2014 – 2015 celkem k šesti vlnám mobilizací. V souvislosti se stabilizací situace na východě Ukrajiny po uzavření tzv. Minských dohod nebyla v roce 2016 ani v roce 2017 vyhlášena žádná další mobilizace. Demobilizace vojáků povoláných v letech 2014 a 2015 v rámci částečné mobilizace proběhla postupně v několika etapách v roce 2015 a 2016. V prohlášení vydaném 2. 11. 2016 pak prezident Porošenko sdělil, že v současné době na východoukrajinské frontě (linie dotyku) již nejsou žádní mobilizovaní vojáci, ale pouze dobrovolníci a profesionální příslušníci armády. Vojáci základní vojenské služby nejsou od podzimu 2014 povoláváni do oblasti bojů na východě země (zóny ATO). Ukrajinská armáda postupně zvyšuje počty profesionálních vojáků, kteří slouží v konfliktních zónách na východě Ukrajiny. Správní orgán zde konstatuje, že dle informací jemu známých, a se kterými byl seznámen také žadatel dne 19. 2. 2019, byl válečný stav vyhlášen na konci listopadu 2018 s dobou platnosti na třicet dní. Taktéž je správnímu orgánu známo, že k prodloužení válečného stavu na konci prosince 2018 nedošlo. Obavy žalobce tak hodnotila žalovaná jako liché a soud se závěry výše uvedenými, obsaženými v žalovaném rozhodnutí zcela ztotožňuje.
28. K tomu je třeba dále uvést, že bezpečnostní situaci na Ukrajině se zabýval i Nejvyšší správní soud opakovaně, přičemž dospěl k závěrům, že ozbrojený konflikt se nedotýká celého území a nelze tudíž předpokládat, že by byl každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. K námitce žalobce, která se týká jeho obavy z možného nasazení do válečných oblastí na východě, lze aplikovat závěr NSS, uvedený v jeho usnesení ze dne 4. 10. 2018, č. j. 5Azs 115/2018 - 34: *„Nejvyšší správní soud se v nedávné minulosti několikrát zabýval bezpečnostní situací na Ukrajině, přičemž dospěl k závěru, že ozbrojený konflikt se nedotýká celého území a nelze tudíž předpokládat, že by byl každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Jedná se o konflikt izolovaný pouze ve východní části země, jehož intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá (srov. např. usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7Azs 265/2014 - 17, usnesení ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3Azs 259/2014 - 26, usnesení ze dne 18. 9. 2015, č. j. 2Azs 194/2015 - 28, či usnesení ze dne 10. 12. 2015, č. j. 8Azs 131/2015 - 24, ze dne 24. 2. 2016, č. j. 6Azs 267/2015 - 23, nebo ze dne 8. 6. 2016, č. j. 2Azs 118/2016 - 36).*
29. Jak vyplývá z výše zmíněných závěrů žalované, opřel je o jím shromážděné informace v průběhu správního řízení (např. Informace OAMP: Ukrajina - situace v zemi – politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby v zemi, ze dne 14. 9. 2018 atd.). Válečný stav na Ukrajině netrvá, obavy žalobce s vyhlášením válečného stavu považuje krajský soud za irelevantní na nedůvodné, stejně jako žalovaný v žalovaném rozhodnutí. Žalobce navíc ani netvrdí, že by mu v zemi původu hrozilo individuální nebezpečí právě z důvodu samotné existence ozbrojeného konfliktu (ve smyslu rozsudku NSS ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5Azs 28/2008 - 68, podle něhož s výjimkou totálního konfliktu musí žadatel přicházejícího z místa méně intenzivního ozbrojeného konfliktu prokázat dostatečnou míru individualizace ve vztahu ke zvýšenému riziku svévolného násilí spojeného s ozbrojeným konfliktem).

30. Z výše uvedených skutečností a zejména z podkladů žalovaného rozhodnutí nevyplývá, že by pouze z důvodů, že žalobce se neztotožňuje se situací na Ukrajině, by měl nějaké potíže se „sehnáním“ zaměstnání. Zároveň z těchto podkladů nevyplývá, že by ten občan Ukrajiny, který s lokálním konfliktem na Ukrajině nesouhlasí, byl nějakým způsobem „trestán“ tím, že by mu správní orgány zamezily přístup k vyhledávání zaměstnávání. Ostatně soud si ani nedokáže představit, jak by to státní moc na Ukrajině dokázala realizovat, když na Ukrajině neřídí ekonomiku a v ní fungující soukromé podniky stát, ale vyhledávání zaměstnání je čistě soukromou záležitostí. Tyto obavy žalobce a jeho názor o tom, že by se mělo jednat o právně relevantní důvod pro prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění, považuje soud za lichý a nepřiléhavý.
31. Z informace OAMP - Ukrajina – Situace v zemi ze dne 14. 9. 2018 dále podle názoru soudu jednoznačně vyplývá, že ve srovnání s rokem 2014 se politická i bezpečnostní situace v zemi stabilizovala a jako takovou ji lze charakterizovat i v roce 2018, ačkoliv centrální vláda nadále neměla pod kontrolou poloostrov Krym, který byl po anexi včleněn do Ruské federace a část Luhanské a Doněcké oblasti, na jejichž území byly vytvořeny samozvané lidové republiky, kontrolované proruskými separatisty. Bezpečnostní incidenty se na území Ukrajiny omezovaly na okolí tzv. linie dotyku, hranice mezi územím kontrolovaným separatisty z Luhanské a Doněcké lidové republiky a ukrajinskou armádou. Z citované zprávy tedy vyplývá, že zhoršená bezpečnostní situace panuje pouze ve dvou z oblastí Ukrajiny, ve zbytku země je bezpečnostní situace zcela stabilní. Tento stav trvá již třetím rokem a i přes občasné porušování minských dohod, a to na obou stranách zóny dotyku, lze konflikt na východě Ukrajiny označit za zakonzervovaný a dlouhodobě neměnný. Ani v současné době tak neexistuje důvod ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců, který by žalobci znemožňoval jeho nucené vycestování do země jeho státní příslušnosti. Žalovaný pak v odůvodnění napadeného rozhodnutí odkázal na obsah tohoto závazného stanoviska a důvodně uzavřel, že s ohledem na podstatnou změnu posouzení bezpečnosti a veřejného pořádku na území Ukrajiny již netrvají důvody, pro které bylo žalobci uděleno vízum a následně dlouhodobý pobyt za účelem strpění, a že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování.
32. S hodnocením této odvolací námitky, která je totožná s nyní posuzovanou žalobní námitkou, se soud ztotožnil s tím, že závěr napadeného závazného stanoviska je podložen informacemi z mnoha v něm uvedených zdrojů, které žalobce nikterak nezpochybnil. Žalobce tvrzené nebezpečí vážné újmy neprokázal jediným důkazem a zůstal u obecných tvrzení. Z uvedených důvodů shledal soud námitky ohledně nebezpečí vážné újmy a směřující proti závaznému stanovisku nedůvodnými.
33. Možnost vnitřního přesídlení žalobce a jeho rodiny v rámci Ukrajiny byla správními orgány posouzena rovněž správně. Žalovaná v této otázce vycházela z aktuální a ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu uvedené na straně 8 napadeného rozhodnutí, podle níž má ukrajinský státní příslušník reálnou možnost v rámci své rozsáhlé vlasti vnitřně přesídlit mimo oblast konfliktu na východě země.
34. Pokud žalobce argumentoval ustanovením § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, požadavky na odůvodnění správního rozhodnutí ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu se Nejvyšší správní soud zabýval již mnohokrát: „*Odůvodnění je shrnutím všech*

zjištěných skutečností odůvodňujících výrok rozhodnutí. Musí proto plně odpovídat skutečným výsledkům provedeného řízení. Správní řád výslovně určuje, že v odůvodnění se uvedou skutečnosti, které byly podkladem rozhodnutí, způsob, jakým byly hodnoceny provedené důkazy a ostatní podklady, a konečně i úvahy, které vedly k aplikaci konkrétního právního předpisu na projednávanou věc“ (viz např. rozsudky ze dne 26. 1. 2006, č. j. 4Ads 23/2004 – 49, či ze dne 25. 7. 2017, č. j. 2Azs 253/2017 – 37, dostupné na www.nssoud.cz). Odůvodnění napadeného rozhodnutí v tomto směru žádné vady nevykazuje, protože je z něj zcela jasně patrné, z jakého skutkové stavu správní orgány vycházely, jak ho právně posoudily a proč rozhodly tak, jak rozhodly.

35. Povinnost hodnotit přiměřenost dopadů rozhodnutí o neprodlení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území stanoví ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců, podle něhož při posuzování přiměřenosti zohlední správní orgán také závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.
36. Na tomto místě lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2014, č.j. 8As 109/2013 – 34, v němž judikoval, že není třeba, aby se správní orgán rozhodující o vyhoštění výslovně vyjadřoval ke všem 11 kritériím: *„To na druhou stranu neznamená, že by bylo třeba u některých kritérií předjímat jejich případný dopad na rozhodnutí. Cizinec může být např. ve věku, který sám o sobě nedává jakýkoli důvod považovat správní rozhodnutí právě proto za specifické. Sám rovněž ve správním řízení nesdělí žádné specifické skutečnosti ohledně vlastního věku. Není pak žádného důvodu považovat správní rozhodnutí za nezákonné jenom proto, že správní orgán výslovně neuvedl, že kritérium k věku cizince nebylo v řízení zjištěno nic, co by bylo třeba samostatně hodnotit. Obdobně je tomu v případě zdravotního stavu cizince.“* Přestože tedy není třeba, aby odůvodnění rozhodnutí o správním vyhoštění obsahovalo výslovně všech jedenáct kritérií hodnocení přiměřenosti, nelze upustit od požadavku, aby z rozhodnutí bylo zřejmé, že ve vztahu ke kritériím v daném případě relevantním činil správní orgán skutková zjištění a posuzoval je. Z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí a potažmo napadeného rozhodnutí, které na závěry prvostupňového rozhodnutí odkázalo a ztotožnilo se s nimi, vyplývá, že se správní orgány otázkou přiměřenosti dopadů vydaného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce zabývaly dostatečně a přezkoumatelně, a to ve vztahu ke všem shora uvedeným kritériím. Pokud se jedná o kritérium povahy a pevnosti rodinných vztahů na území České republiky, žalovaná s odkazem na skutečnosti uvedené žalobcem uvedla, že bylo prokázáno, že žalobce má na území České republiky rodinné vazby na manželku a dceru, které jsou v totožné pobytové situaci. Rodině žalobce není do budoucna pobyt na území České republiky jakkoli zakazován. Je třeba v této souvislosti zdůraznit, že právní řád České republiky nezakotvuje právo cizince na pobyt na jejím území, protože toto právo náleží výhradně občanům České republiky.
37. Podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod platí, že každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné Shodu s prvopisem potvrzuje ...

bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.

38. Podle článku 3 odst. 1 a 2 Úmluvy o právech dítěte platí, že zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány. Státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, se zavazují zajistit dítěti takovou ochranu a péči, jaká je nezbytná pro jeho blaho, přičemž berou ohled na práva a povinnosti jeho rodičů, zákonných zástupců nebo jiných jednotlivců právně za něho odpovědných, a činí pro to všechna potřebná zákonodárná a správní opatření.
39. Otázka, zda a za jakých podmínek se mají správní orgány zabývat přiměřeností dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince, pokud tato povinnost neplyne z § 174a zákona o pobytu cizinců, byla již judikaturou vyřešena následovně: Skutečnost, že zákon o pobytu cizinců výslovně nepředepisuje posoudit přiměřenost dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života, na rozdíl od jiných rozhodnutí vydaných podle tohoto zákona, znamená pouze tolik, že zákonodárce typově vyhodnotil dopady takových rozhodnutí do soukromého a rodinného života jako nízké, až zanedbatelné.
40. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2015, č. j. 6Azs 226/2017 – 27, platí, že podle § 174a zákona o pobytu cizinců *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště*. Závěr, podle něhož je třeba posuzovat přiměřenost všech meritorních rozhodnutí správních orgánů, z citovaného ustanovení v žádném případě nevyplyvá a nelze jej dovodit jazykovým ani jiným výkladem. Ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců obsahuje pouze demonstrativní výčet kritérií, ke kterým správní orgány přihlédnou v případě, že jim zákon ukládá povinnost posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí. Tak je tomu např. v případě rozhodování dle § 19 odst. 1, § 37 odst. 2, § 46a odst. 2 zákona o pobytu cizinců a některých dalších rozhodnutí. Jak správně uvedl krajský soud, aplikaci ustanovení § 174a zákona o pobytu tak může dojít teprve tehdy, pokud některé ustanovení zákona správnímu orgánu v konkrétním případě povinnost zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí ukládá. V případě rozhodnutí podle § 44a odstavce 3, § 36 odst. 3 a § 38 odstavec 2 zákona o pobytu cizinců se však přiměřenost rozhodnutí zásadně neposuzuje.
41. Nelze však současně ztrácet ze zřetele, že Česká republika je mimo jiné smluvní stranou Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jejíž článek 8 zavazuje smluvní státy k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce. Povinnost zvážit přiměřenost dopadu každého rozhodnutí do těchto práv tak vyplývá přímo z úmluvy (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6Azs 422/2017 - 29). Pokud cizinec v řízení namítne nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života a porušení článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod s ohledem na jeho konkrétní rodinnou a sociální situaci, musí se správní orgány z tohoto důvodu zabývat otázkou, zda mohlo napadené rozhodnutí představovat nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince bez ohledu na to, že zákon o pobytu cizinců v daném řízení

posouzení přiměřenosti ve smyslu 174a tohoto zákona nevyžadoval (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2018 č. j. 6Azs 201/2016 – 46, nebo ze dne 17. 10. 2019, č. j. 9Azs 230/2019 – 53, nebo ze dne 16. 5. 2019, č. j. 9Azs 24/2019 – 27). Podle judikatury Nejvyššího správního soudu při posuzování rozsahu narušení soukromého a rodinného života je nutné zkoumat nejen vliv na ekonomický, osobní a rodinný život cizince, ale i na ostatní rodinné příslušníky, kteří by jinak měli právo pobývat na území České republiky na základě samostatného pobytového oprávnění (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8As 68/2012 – 39, či ze dne 27. 2. 2014, č. j. 9Azs 41/2014 – 34). Uvedené podmínky však byly v posuzované věci splněny, neboť žalovaná se fakticky přiměřeností dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce zabývala na stranách 9 a 10 napadeného rozhodnutí a samotný nesouhlas účastníka řízení se závěry, k nimž správní orgán dospěl, nečiní napadené rozhodnutí nezákonným.

42. Podle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte by primárním hlediskem při jakékoli činnosti orgánů veřejné moci týkající se dětí měl být nejlepší zájem dítěte, jak vyplývá např. z rozsudku velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva („ESLP“) ze dne 6. 7. 2010, ve věci *Neulinger a Shuruk proti Švýcarsku*, stížnost č. 41615/07, bod 135. Nejlepší zájem dítěte neznamená, že je třeba přijmout všechny děti, kterým by se lépe žilo ve smluvním státě Úmluvy, nicméně soudy členských států musí přiznat tomuto zájmu rozhodující význam. Při určení nejlepšího zájmu dítěte státy požívají prostor pro uvážení. Rozpor s článkem 8 úmluvy nastane za situace, kdy odůvodnění vnitrostátních rozhodnutí jsou nedostatečná a neobsahují posouzení protichůdných zájmů. (rozsudek ESLP ze dne 8. 11. 2016, *El Ghatet proti Švýcarsku*, stížnost č. 56971/10, bod 46-47).
43. Z uvedeného vyplývá obecný závěr, že správní orgány byly povinny přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně a její dcery a manžela podle článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, a to kvantitativně v rozsahu námitek a tvrzení žalobce a kvalitativně poměřením zjištěných protichůdných zájmů. Žalovaná se námitkami žalobce zabývala na straně 11 napadeného rozhodnutí a s jejím hodnocením se soud ztotožnil. Žalobou napadené rozhodnutí není ve vztahu k nezletilé dceři žalobce diskriminační, protože ji nijak nekrátí na jejích právech. Na území Ukrajiny nehrozí nezletilé žádné riziko vážné újmy, pokud se mu nevystaví vlastním přičiněním svým nebo svých rodičů, není ohroženo ani právo nezletilé na základní školní vzdělání.
44. Městský soud v Praze nesdílí ani názor žalobce, že žalovaná porušila princip legitimního očekávání tím, že po žalobci požadovala označení důkazů na podporu jeho tvrzení (respektive nedostatek důkazů uplatnila žalobci k jeho tíži), přestože v předchozím průběhu pobytu žalobce mu byla platnost povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění prodlužována, aniž by bylo vedeno jakékoliv dokazování.
45. V nyní posuzované věci se však o porušení tohoto principu nejedná, protože výchozí situace na Ukrajině v době, kdy bylo žalobci vízum a následně povolení k pobytu vydáno, se významně změnila. Správní orgány jsou povinny rozhodovat podle skutkového stavu, který tu je v době vydání rozhodnutí, přičemž v této věci bylo prokázáno, že na území Ukrajiny se nepravdivě vnitřní ozbrojený konflikt soustřeďuje již pouze na frontovou linii na území Doněcké a Luhanské oblasti a zbývajících 22 krajů je se zajištěnou bezpečností obyvatel pod správnou ukrajinské vlády. Žalobce nemohl důvodně očekávat,

Shodu s prvopisem potvrzuje ...

že za této situace mu bude stále a donekonečna prodlužováno povolení k pobytu. Ze samotné skutečnosti, že správní orgán požadoval doplnění podkladů pro rozhodnutí, nelze dovozovat, že správní orgán zamýšlí žalobcově žádosti vyhovět. Správní orgán tím pouze plnil zákonem stanovenou povinnost opatřit si takové podklady, aby mohl žádost posoudit a rozhodnout o ní.

Závěr a náklady řízení

46. Městský soud v Praze ze shora uvedených důvodů žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. pro její nedůvodnost zamítl.
47. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému žádné prokazatelné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 10. prosince 2019

Mgr. Marek Bedřich
předseda senátu